

до вчинення правопорушних дій корупційного характеру, дозволить суттєво знизити потенційний ризик виникнення безпосередньо корупційної поведінки.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про запобігання корупції» 14 жовтня 2014 року № 1700.
2. Кудерміна О.І., Казміренко Л.І., Андросюк В.Г. Психологічні засади запобігання корупційним правопорушенням в органах державної влади та місцевого самоврядування. Київ: НАВС. 2019. 185 с.
3. Мельник М. Політична корупція: сутність, чинники, засоби протидії *Національна безпека і оборона*. 2009. Т. 111, № 7. С. 67–72.
4. Л. Каленіченко, Д.Слинько. Поняття, ознаки та види корупції. *Право і безпека*. 2022. № 1 (84). С.39-46.

УДК: 159.942

Сема Вікторія Сергіївна,

студентка групи 102 СПС ННІ№3

Національної академії внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-7835-0193>

Науковий керівник:

Власенко Софія Борисівна,

старший викладач кафедри юридичної психології

Національної академії внутрішніх справ,

кандидат психологічних наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3645-9599>

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ПРИ ВИКОНАННІ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

Працівники правоохоронних органів щоденно стикаються із надзвичайними ситуаціями, стресами та небезпекою, які можуть призвести до психологічних та емоційних проблем. Особливо актуальною стає тема надання психологічної допомоги поліцейським, які постраждали в результаті виконання службових обов'язків. Це включає травматичні події, такі як протистояння злочинцям, участь у спецопераціях, збереження життя жертв і додання власних життєвих перепон. Робота поліцейського демонструє унікальні особливості та виклики, які потребують спеціалізованої психологічної допомоги. Психологічна допомога поліцейським, які постраждали при виконанні

професійних обов'язків, має свої особливості та вимагає від фахівців у цій сфері глибоких знань, навичок та професійного підходу. Дану тематику досліджували такі зарубіжні науковці: А. Єрмошин, Б.Колодзін, Д.Калшед, І.Малкіна-Пих, Н.Тарабріна Дж. і Б. Уайнхолд, Л.Гридкевець, В.Лефтерова, Т.Титаренко, Л.Царенко, Т.Яценко та інших.

Метою даної роботи є теоретичний аналіз особливостей надання психологічної допомоги поліцейським, які постраждали при виконанні професійних обов'язків.

Психологічна допомога поліцейським, які постраждали при виконанні професійних обов'язків вимагає, по-перше, особливого підходу до встановлення довірчих стосунків між спеціалістом та постраждалим поліцейським. Тут варто враховувати те, що структура правоохоронних органів передбачає підкорення певному статусу, що може впливати і на відносини зі спеціалістом, який надає допомогу. Варто зазначити, що в такому випадку, основним завданням психолога є постановка реальної мети психотерапевтичної взаємодії, підкреслення її значимості та демонстрація професійної компетенції.

Для адекватної психологічної допомоги необхідно враховувати специфіку професійної діяльності поліцейського, а саме стресогенний і високоризикований характер його діяльності. Завдяки цьому можливо виявити ступінь проникнення травматичної події в підсвідомість поліцейського, що включає фізіологічні та психічні реакції, усталені поведінкові і набуті соціальні ролі, як наслідок того чи іншого чинника. В свою чергу, для цього спеціалістам потрібно вдосконалювати техніки психологічної допомоги, які врахують індивідуальні особливості особистості та етап надання допомоги. Такий підхід передбачає психопрофілактичну діяльність, діагностику, психотерапію, яка містить у своєму складі корекційно-психотерапевтичну роботу з поліцейськими, а також соціальне забезпечення після проходження психотерапії. Вважаю за доцільне розглянути кожен із них.

Психопрофілактичні заходи забезпечують фіксацію та осмислення особистісних проблем клієнта. Вони базуються на спеціальних тренінгах підвищення стресостійкості та формуванні позитивної життєвої позиції. Психотерапевтична діяльність на цьому етапі сприяє залученню до опанування видів автотренінгів, релаксацій, часових та просторових технік саморегуляції. На цьому етапі психологи навчають поліцейських застосовувати адекватні методи саморегуляції та стресоконтролю, а також реалізують програми для

налагодження співпраці між співробітниками, розвитку емоційного інтелекту та комунікативних навичок.

Після потрапляння в травматичну ситуацію поліцейський може замовити анонімне відвідування спеціаліста з метою виявлення глибини психосоматичних змін. Психологи за допомогою різних методів та анкет проаналізують психічний стан працівника та глибину втручань, які необхідні для психологічної підтримки. Залежно від виявлених проблем після діагностики, психолог може здійснювати індивідуальні або групові заняття з психотерапії. Цей етап передбачає застосування різних психотерапевтичних методів та технік для полегшення стану потерпілого. Варто зазначити, що під час психотерапії психолог допомагає працівникові проаналізувати інцидент, який спричинив психотравму, навчитися переживати емоції без самих негативних наслідків, а також формуються справжні механізми самозахисту. Варто зазначити, що «у низці зарубіжних країн розроблені різноманітні дієві програми управління психологічними травмами (РТМР) для надання допомоги співробітникам, які зазнали травматичного впливу під час виконання службових завдань» [2, с. 100].

Етап корекційно-психотерапевтичної роботи передбачає використання технік, спрямованих на формування внутрішнього діалогу клієнта. Це допоможе поліцейському опанувати стресові реакції, контролювати свої дії та емоції. Комплексний підхід до роботи з поліцейськими має на меті усунення внутрішніх конфліктів, повторних переживань та підсилення функціональних зв'язків між особистісними утвореннями. Психологічна допомога також передбачає соціальну адаптацію постраждалих працівників. Психологи забезпечують реабілітацію і допоможуть поліцейському адаптуватись до зміненого стану та повернутися до нормального життя.

Особливість надання психологічної допомоги полягає також в тому, що професійні стандарти поліцейських вимагають від них підтримки контролю над емоціями та стресами, тому вони можуть утримувати свої переживання та не виявляти їх відкрито. Це утруднює діагностику психологічних проблем, але в той же час психологи, які працюють з такою категорією клієнтів, повинні бути націлені на виявлення прихованих емоцій та помічати ознаки психологічного дискомфорту. Варто зазначити, що поліцейським необхідна психологічна підготовка для того, щоб зменшити кількість випадків, коли поліцейський психологічно постраждав під час виконання своїх обов'язків. У своїй роботі Бандурка О. вірно зазначає: «Важливою складовою професійного навчання поліцейського була та залишається

його психологічна підготовка. Надскладні умови сьогодення, на нашу думку, вимагають посилення цього напрямку підготовки» [1, с. 73].

Особливості надання психологічної допомоги поліцейським, які постраждали при виконанні професійних обов'язків вимагає розгляд у комплексі підходів, включаючи спеціалізовані методи та техніки, що враховують специфіку професійної діяльності та індивідуальні особливості поліцейських. Правильно організована психологічна допомога сприяє адаптації та професійному стабілізації особистості, забезпечуючи збереження власного «Я» та отримання індивідуалізованої допомоги.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. М. Особливості психологічної підготовки поліцейських в умовах воєнного стану. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.(м. Вінниця, 24 берез. 2023 р.). Вінниця: ХНУВС, 2023. С. 73-74.

2. П'янківська Л. Особливості надання психологічної допомоги працівникам поліції після їх перебування в екстремальних ситуаціях: закордонний досвід. *Вісник Національного університету оборони України* №5 (63). 2021. С. 99-109.

УДК 159.9:351.74

Шендерук Вікторія Віталіївна,

студентка 2 курсу спеціальності 081 «Право»,
Національна академія внутрішніх справ,
Київ, Україна

Науковий керівник:

Данчук Юлія Петрівна,

доцент кафедри загальної та практичної психології
Кам'янець-Подільський університет імені Івана Огієнка,
кандидат психологічних наук, доцент
ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5576-9923>

ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ПРАЦІВНИКА ПІДРОЗДІЛУ МВС УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Психологічний стан працівника підрозділу МВС України відіграє ключову роль у його діяльності. Він є тим самим регулятором поведінки у воєнний час, який слід напрацювати протягом навчання з психологічним впливом на правоохоронні органи і подальшим аналізом виконаного завдання. Розвиток емоційного інтелекту,